

Dosarul nr. 3ra-1314/19

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: V. Hudoba)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: D. Fujenco, Ș. Starciuc, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de notarul Liudmila Gradinar,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Ivan Varban împotriva notarului Liudmila Gradinar, intervenienți accesorii
Serviciul Fiscal de Stat și Primăria mun. Comrat cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de către notarul Liudmila Gradinar,

constată:

La data de 21 decembrie 2016 Ivan Varban a depus cerere de chemare în
judecată împotriva notarului Liudmila Gradinar, intervenienți accesorii Inspectoratul
Fiscal de Stat din UTA Găgăuzia și Primăria mun. Comrat cu privire la contestarea
actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 26 aprilie 2013 notarul
Liudmila Gradinar a eliberat certificatele de moștenitor legal asupra succesiunii
vacante sub formă de 1/2 cotă-parte din casa de locuit, anexa gospodărească și lotul
de pe lângă casă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX și 1/2 cotă-parte din
terenurile cu destinație agricolă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX, care
aparțineau defunctei Parascovia Croitor.

A menționat că temei pentru eliberarea certificatelor nominalizate a fost
anunțarea patrimoniului succesoral ca fiind vacant, în rezultatul lipsei de moștenitori,
atât legali, cât și testamentari.

Ivan Varban consideră că acțiunile notarului de eliberare a certificatelor de
succesiune vacantă sunt ilegale, deoarece prin hotărârea din 01 martie 2011 a
Judecătoriei Comrat a fost constatat faptul acceptării de către acesta a succesiunii
deschise după decesul lui Ivan Croitor și Parascovia Croitor.

A afirmat că hotărârea Judecătoriei Comrat nu a fost contestată, a intrat în
vigoare, este obligatorie pentru toți subiecții cointeresați și în conformitate cu legea,
urmează a fi executată. Prin urmare, succesiunea rămasă după decesul Parascoviei
Croitor nu este vacantă, acesta fiind moștenitor.

A declarat că prin răspunsul din 09 decembrie 2016, notarul Liudmila Gradinar a respins cererea lui prealabilă de contestare a certificatelor de moștenitor.

A solicitat anularea, ca fiind ilegale, a certificatelor de moștenitor legal asupra succesiunii vacante - 1/2 cotă-parte din casa de locuit, anexa gospodărească și lotul de pe lângă casă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX și 1/2 cotă-parte din terenurile cu destinație agricolă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX, care aparțineau defunctei Parascovia Croitor.

Prin încheierea din 05 iulie 2017 a Judecătoriei Comrat, intervenientul accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat din UTA Găgăuzia a fost substituit cu succesorul de drept procesual al acestuia Serviciul Fiscal de Stat.

Prin hotărârea din 12 martie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de către Ivan Varban. Au fost anulate, ca fiind ilegale certificatele de moștenitor legal asupra succesiunii vacante - 1/2 cotă-parte din casa de locuit, anexa gospodărească și lotul de pe lângă casă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX și 1/2 cotă-parte din terenurile cu destinație agricolă, înregistrate cu numerele cadastrale XXXXX.

Prin decizia din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de apel depusă de către notarul Liudmila Gradinar.

Instanța de apel a reținut că materialele cauzei atestă cert că Ivan Varban a acceptat succesiunea rămasă după decesul lui Ivan Croitor la 12 septembrie 1996 și al Parascoviei Croitor la 10 aprilie 2006, fapt confirmat prin hotărârea din 01 martie 2011 a Judecătoriei Comrat. Astfel, la 27 mai 2011 Ivan Varban a primit certificatul de moștenitor testamentar al patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Ivan Croitor, însă succesiunea rămasă după decesul Parascoviei Croitor acesta nu a acceptat-o, din motivul că la 26 aprilie 2013 a fost eliberat certificat de moștenitor legal asupra succesiunii vacante.

Prin urmare, Curtea de Apel Comrat a conchis că instanța de fond întemeiat a admis acțiunea reclamatului, în condițiile în care succesiunea vacantă este una, la care nimeni nu poate pretinde, condiție neîntrunită în speță.

La data de 15 august 2019, notarul Liudmila Gradinar a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 12 martie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că nu a participat la examinarea de către Judecătoria Comrat a cauzei cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, precum nici Primăria mun. Comrat și Serviciul Fiscal de Stat. Respectiv, a fost în imposibilitate de a contesta faptele stabilite prin hotărârea din 01 martie 2011 a Judecătoriei Comrat, motiv din care acestea nu sunt obligatorii pentru instanța de judecată la examinarea prezentei cauze.

A afirmat că, recunoașterea persoanei ca moștenitor este posibilă numai cu respectarea tuturor normelor care reglementează raporturile juridice în domeniul moștenirii.

A susținut că Ivan Varban nu este succesor nici prin lege și nici prin testament, al succesiunii rămase după decesul Parascoviei Croitor. Astfel, în speță, bunurile

successorale trec în proprietatea statului în baza dreptului de moștenire a proprietății vacante.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 11 iulie 2019 și a fost notificată notarului Liudmila Gradinar la 30 iulie 2019, conform semnăturii pe avizul de recepție (f.d. 192).

Astfel, recursul depus de notarul Liudmila Gradinar la data de 15 august 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de notarul Liudmila Gradinar nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de notarul Liudmila Gradinar asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de notarul Liudmila Gradinar ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de notarul Liudmila Gradinar se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu